

*Základní škola a mateřská škola Pstruží, příspěvková organizace
Pstruží 104, Pstruží, 739 11, IČO:70991499*

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

„Pod horami, kde roste radost“

Obsah

1	Identifikační údaje o mateřské škole	4
2	Obecná charakteristika školy	5
3	Podmínky vzdělávání	6
3.1	Věcné podmínky	6
	Venkovní prostředí	7
3.2	Životospráva	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace dne	8
3.5	Řízení mateřské školy	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů	12
3.8	Děti se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných	14
3.10	Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
3.11	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	14
3.12	Přijímací řízení	15
4	Organizace vzdělávání	15
4.1	Metody a formy vzdělávání	15
4.2	Pedagogická diagnostika a portfolio dítěte	16
5	Charakteristika vzdělávacího programu	17
6	Vzdělávací obsah	17
6.1	Plánování vzdělávání	18
6.2	Uspořádání vzdělávacího obsahu	18
	Dítě a jeho tělo	18
	Dítě a jeho psychika	18
	Dítě, ten druhý a společnost	19
	Dítě a svět	19
6.3	Klíčové kompetence a základní gramotnosti	19
6.4	Očekávané výsledky učení	19
6.5	Integrované bloky	20

6.2.1	Já a moje prožívání	20
6.2.2	Já a lidé kolem mě	21
6.2.3	Já a svět kolem mě.....	23
6.2.4	Já objevuji a přemýšlím	24
6.2.5	Já se vyjadřuji a tvořím	25
7	Evaluační systém a pedagogická diagnostika	27
7. 1.	Průběžná evaluace vzdělávací práce	27
7. 2.	Pedagogická diagnostika a diagnostické portfolio	27
7. 3.	Diagnostika s využitím nástroje iSopfi	28
7. 4.	Celoroční evaluace.....	28
7.5.	Oblasti hodnocení, metody a odpovědnost	28
8	Zásady pro úpravy a změny ŠVP	30

1 Identifikační údaje o mateřské škole

Název školy: Základní škola a mateřská škola Pstruží, příspěvková organizace
Sídlo školy: Pstruží 104, 739 11 Pstruží
Ředitel školy: Mgr. Adam Zielina, MBA /statutární orgán/
Telefon: 602 721 997 e-mail: zielina@zspstruzi.eu
Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání: Bc. Klára Smejová
Telefon: 732 552 117 e-mail: smejova@zspstruzi.eu
Webová stránka: zspstruzi.eu
Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 70 991 499 **REDIZO:** 600133834 **ID datové schránky:** xj2mp6f

Zřizovatel školy: Obecní úřad Pstruží
Adresa: Obecní úřad Pstruží 93, 739 11
IČO: 00 576 972
ID datové schránky: wwdaxsk
Tel: 558 677 120 Fax: 558 677 122 webová stránka: zspstruzi.eu

Zpracovatel ŠVP: Bc. Klára Smejová
Projednáno na pedagogické radě dne: 27. 8. 2026
Platnost a účinnost: 1. 9. 2026
Číslo jednací: ZSMS /232/2026 **Skartační znak:** A 10

.....
razítko

.....
Mgr. Adam Zielina, MBA
ředitel školy

2 Obecná charakteristika školy

Škola se nachází v malebném prostředí podhůří Beskyd, v centru obce Pstruží, a je obklopena přírodou. V bezprostřední blízkosti budovy se nachází autobusová zastávka a přilehlá parkovací místa. Za školou se rozprostírá masiv Ondřejníku, který nabízí široké možnosti pro vzdělávání a poznávání přírody. Blízké lesy, louky, potoky a další přírodní prostředí využíváme k vycházkám, pozorování přírody, environmentálnímu vzdělávání, pohybovým aktivitám i k přirozenému poznávání okolního světa. Významným prvkem okolní krajiny je také výhled na Lysou horu.

Naše venkovská škola vytváří rodinné a podnětné prostředí. Základní škola a mateřská škola jsou součástí jednoho právního subjektu, což přináší řadu výhod dětem i jejich rodinám. Sourozenci mohou navštěvovat školu a mateřskou školu v jedné budově, usnadněn je přenos informací mezi pedagogy a přirozeně navazuje také přechod dětí z mateřské školy do základní školy.

Mateřská škola spolupracuje s pedagogy základní školy a využívá možnosti společných aktivit. Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky mají možnost seznamovat se s prostředím základní školy, navštěvovat některé vyučovací hodiny a účastnit se společných akcí. Přechod z mateřské školy do základní školy tak probíhá v prostředí, které děti již znají a ve kterém se mohou postupně orientovat.

Škola se navenek prezentuje společným logem ZŠ a MŠ Pstruží. Od školního roku 2024/2025 využívá také aktualizované webové stránky, prostřednictvím kterých informuje děti, rodiče a veřejnost o životě školy a aktuálním dění.

Budova školy prošla v roce 2012 celkovou rekonstrukcí. V roce 2020 byla rekonstruována také část budovy určená pro mateřskou školu. Mateřská škola má dvě věkově heterogenní třídy s celkovou kapacitou 48 dětí. V mateřské škole pracují čtyři kvalifikované učitelky. Pro celý právní subjekt jsou zajištěny dvě provozní zaměstnankyně.

Mateřská škola nabízí dětem pestrrou vzdělávací nabídku a řadu aktivit podporujících jejich všestranný rozvoj. Součástí nabídky je logopedická péče, odpolední zájmové aktivity, plavecký a lyžařský výcvik, návštěvy solné jeskyně, saunování, divadelní a další kulturní představení, školní výlety a společné akce pro děti a jejich rodiče.

Děti mají podle svých zájmů a potřeb možnost účastnit se také aktivit vedených externími lektory, například výtvarného, hudebního, anglického nebo atletického kroužku. Nabídka aktivit podporuje rozvoj individuálních zájmů, schopností a případného nadání dětí.

K pohybovým aktivitám mateřská škola využívá tělocvičnu, školní hřiště a přilehlý areál obecního hřiště. Školní hřiště poskytuje prostor pro pohybové hry, cvičení, jízdu na odrážedlech a kolech, hry s míči a další spontánní pohybové a zájmové aktivity.

V mateřské škole je zřízena výdejna stravy. Strava je připravována v kuchyni ZŠ TGM Frýdlant nad Ostravicí a následně dovážena do výdejny v ZŠ a MŠ Pstruží. Stravování zajišťuje společnost Primirest.

Škola podporuje otevřenou a partnerskou spolupráci s rodiči a vytváří podmínky pro jejich zapojení do života školy. Důležitá je vzájemná důvěra, respekt a otevřená komunikace mezi školou a rodinou.

Vize mateřské školy

- Rodinná škola s moderním přístupem – tvoříme radostné, podnětné a bezpečné prostředí, kde se děti cítí šťastné a rozvíjejí svou jedinečnost.
- Škola v srdci komunity – spolupracujeme s rodinami, obcí i základní školou, podporujeme vzájemnost, sdílení a aktivní život na vesnici.
- Tým srdcem i hlavou – budujeme tým pedagogů, kteří tvoří s respektem, inspirují děti a rozvíjejí se společně s nimi.

Cílem našeho školního vzdělávacího programu a společného snažení je „**RADOST**“ – tvořená hodnotami, které se každý den snažíme naplnit:

R – respekt **A** – autenticita **D** – důvěra **O** – otevřenost **S** – spolupráce **T** – tvořivost

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je součástí budovy základní školy. Pro potřeby mateřské školy byly v zadní části budovy vybudovány dvě třídy. Nejnovější třída v prvním patře byla zkolaudována na jaře roku 2020. Každá třída je propojena s hernou a má vlastní sociální zařízení s umývárnou. V přízemí se nachází společná šatna pro obě třídy mateřské školy.

Mateřská škola dále využívá společné prostory školy, zejména sborovnu, úklidovou komoru, sklad prádla, jídelnu s výdejnou stravy, tělocvičnu a půdu, která slouží jako skladové zázemí.

Prostory mateřské školy jsou přiměřeně velké a svým uspořádáním umožňují realizaci skupinových, individuálních i spontánních činností dětí. Prostředí tříd je uspořádáno do center aktivit, která podporují samostatnost dětí, možnost volby, spolupráci, tvořivost a aktivní zapojení do vzdělávání. Centra aktivit jsou průběžně obměňována a doplňována podle aktuálního vzdělávacího záměru, zájmů dětí a jejich potřeb.

Vybavení a materiály jsou umístěny tak, aby byly dětem dostupné a umožňovaly jim samostatný výběr podle jejich zájmu a potřeb. Současně jsou jednotlivá místa a pomůcky přehledně označena, aby se děti mohly snadno orientovat v prostoru i při ukládání pomůcek. Při vybavování tříd jsou

využívány také přírodní materiály. Pro používání jednotlivých pomůcek a vybavení jsou nastavena pravidla, která podporují bezpečné a ohleduplné zacházení.

Dětský nábytek, hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek a další vybavení odpovídají počtu dětí, jejich věku a příslušným požadavkům na bezpečnost, hygienu a zdravotní nezávadnost. Vybavení hračkami, didaktickými pomůckami, výtvarnými a dalšími materiály je průběžně obnovováno a doplňováno s ohledem na vzdělávací potřeby dětí. Ve třídě v prvním patře je k dispozici také interaktivní tabule.

Děti se svými výtvarnými a tvořivými pracemi podílejí na výzdobě prostor školy. Jejich práce jsou prezentovány tak, aby byly přístupné dětem, rodičům i návštěvníkům školy a aby děti měly možnost vnímat své výtvořky jako přirozenou součást prostředí, ve kterém se vzdělávají.

Venkovní prostředí

Na budovu školy bezprostředně navazuje školní hřiště s umělým povrchem, které mateřská škola využívá pro pohybové, sportovní, spontánní a environmentální aktivity. Součástí areálu je pískoviště, venkovní učebna, herní prvek s horolezeckou stěnou, balanční prvky a skluzavka s šikmou plochou podporující rozvoj pohybových dovedností.

Součástí venkovního prostředí jsou také vyvýšené záhony, venkovní teepee, zahradní kuchyňka a environmentální koutek s hmyzím domečkem, pítkem pro ptactvo a ptačími budkami. Tyto prvky poskytují dětem příležitosti k pozorování přírody, péči o rostliny a živočichy, experimentování a přirozenému environmentálnímu učení.

Školní hřiště a jeho vybavení jsou průběžně rozvíjeny podle potřeb dětí a možností školy. Do budoucna je žádoucí dále zkvalitňovat zejména možnosti zastínění, doplnění zeleně a vytvoření dalších přírodních a herních prvků, které podpoří rozmanitost pohybových, spontánních a vzdělávacích aktivit dětí.

3.2 Živospráva

Mateřská škola vytváří podmínky pro zdravý životní styl dětí a podporuje osvojování zdravých návyků. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava odpovídající jejich potřebám. Je dodržována vhodná skladba jídelníčku a zásady zdravé přípravy pokrmů.

Děti mají během pobytu v mateřské škole zajištěn dostatečný pitný režim. Nápoje mají k dispozici průběžně a jsou vedeny k tomu, aby si podle své potřeby samostatně doplňovaly tekutiny.

Důležitou součástí životosprávy je dostatek pohybu a pravidelný pobyt venku. Dětem jsou nabízeny různé pohybové aktivity a je jim umožněn každodenní pobyt ve venkovním prostředí. Při plánování pobytu venku a pohybových aktivit přihlížíme k aktuálním povětrnostním podmínkám, kvalitě ovzduší a zdravotnímu stavu dětí.

Děti jsou vedeny k dodržování základních hygienických návyků, péči o své zdraví a bezpečnému chování. Pedagogové podporují přirozený vztah dětí k pohybu, zdravému stravování, hygieně a péči o vlastní zdraví a sami jsou dětem přirozeným vzorem.

3.3 Psychosociální podmínky

V mateřské škole vytváříme bezpečné, klidné, vstřícné a podnětné prostředí, ve kterém se každé dítě může cítit přijímané, respektované a může zažívat pocit úspěchu. Vztahy mezi dětmi, pedagogy a ostatními zaměstnanci školy jsou založeny na vzájemném respektu, důvěře, toleranci, ohleduplnosti a spolupráci. Děti jsou vedeny k respektování druhých, vzájemné pomoci, ohleduplnému chování a schopnosti řešit běžné situace a konflikty přiměřeným způsobem.

Každé dítě má ve skupině rovnocenné postavení. Pedagogové respektují individuální potřeby, možnosti, tempo, osobnost a rodinné zázemí jednotlivých dětí. Podporují jejich sebevědomí, samostatnost, schopnost vyjádřit vlastní názor a rozhodovat se v rámci stanovených pravidel. Děti mají možnost sdělovat své potřeby, pocity a názory a jsou vedeny k tomu, aby dokázaly naslouchat také druhým.

Pravidla soužití jsou nastavována s ohledem na věk a potřeby dětí, jsou pro děti srozumitelná a jejich smysl je dětem vysvětlován. Osobní svoboda dítěte je vyvážena odpovědností za vlastní jednání a respektováním potřeb ostatních. Pedagogové podporují děti v hledání vlastních řešení a vedou je k postupnému zvládnutí konfliktních a náročných situací.

Dětem je poskytován dostatek prostoru pro spontánní hru, vlastní iniciativu, odpočinek a klidné činnosti. Ve třídách je vytvořen prostor, který mohou děti využít v případě potřeby zklidnění, soukromí nebo samostatné aktivity. Po dohodě s pedagogem mohou mít děti u sebe osobní předmět, který jim pomáhá překonat nejistotu nebo posiluje jejich pocit bezpečí.

Pedagogové věnují zvýšenou pozornost adaptačnímu období a respektují individuální tempo každého dítěte při začleňování do kolektivu. Svým přístupem vytvářejí prostředí založené na empatii, důvěře a otevřené komunikaci a jsou dětem přirozeným vzorem v mezilidských vztazích.

3.4 Organizace dne

06.00–08.00	scházení dětí, spontánní hry dle vlastní volby, individuální činnosti s učitelkou
08.00–08.30	průběžná svačina, hygiena, pokračování ve spontánních hrách
08.30–09.30	pohybové aktivity, ranní kruh, společné setkávání a sdílení, vzdělávací nabídka a činnosti v centrech aktivit
09.30–11.30	pobyt venku včetně hygieny a sebeobslužných činností, návrat a příprava na oběd
11.15–12.00	oběd, hygiena, příprava na odpočinek

12.00–12.30 odchod nespících dětí

12.00–14.00 odpočinek s respektováním individuální potřeby spánku, předčítání, poslech hudby nebo zpěvu, klidové a individuální činnosti

14.00–16.00 průběžná svačina, spontánní hry, zájmové a individuální činnosti, pobyt venku

Časové údaje jsou orientační a mohou se v jednotlivých třídách částečně překrývat s ohledem na organizaci stravování a postupné střídání tříd.

Organizace

Denní režim mateřské školy je nastaven s ohledem na potřeby dětí a provozní podmínky školy. Jednotlivé činnosti a jejich časové rozvržení jsou orientační a mohou se pružně přizpůsobovat aktuální situaci, potřebám dětí, plánovaným aktivitám a dalším okolnostem. Pevně stanoveny jsou zejména časy stravování.

Dopolední program poskytuje dětem dostatek prostoru pro spontánní hru, individuální činnosti, činnosti v menších i větších skupinách, společné aktivity a pohyb. Děti mají možnost volit si z nabízených činností podle svého zájmu, aktuálních potřeb a vlastního tempa. Součástí dopoledního programu je také společné setkávání v ranním kruhu, jehož podoba a délka se přizpůsobuje konkrétní situaci a potřebám skupiny.

Vzdělávací nabídka vychází z aktuálního tematického zaměření, zájmů a potřeb dětí. Pedagogové průběžně reagují na aktuální situace, projevený zájem dětí a jejich individuální potřeby. Vzdělávací činnosti jsou organizovány různými formami – individuálně, ve dvojicích, v menších skupinách i společně s celou skupinou dětí. Děti mají prostor pro vlastní iniciativu, samostatné rozhodování, spolupráci, experimentování a dokončení započaté činnosti.

Pohybové aktivity jsou přirozenou součástí každodenního programu. Děti pravidelně využívají tělocvičnu a podle možností také školní a obecní hřiště a okolní přírodu. Do programu mohou být zařazovány také divadelní představení, kulturní a další vzdělávací aktivity.

Pobyt venku

Denní doba pobytu venku je organizována tak, aby děti trávily venku čas po maximální možné dobu s přihlédnutím k aktuálním klimatickým a povětrnostním podmínkám.

Děti využívají zejména školní hřiště, okolní přírodu a další vhodná místa v obci. Za příznivého počasí může být pobyt venku dále prodloužen a přizpůsoben aktuálním možnostem a potřebám dětí.

V případě mimořádně nepříznivých podmínek, zejména silného větru, deště, mrazu pod $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ nebo smogové situace, může být pobyt venku přiměřeně zkrácen nebo nahrazen jinou pohybovou či vzdělávací činností.

Děti jsou vedeny k postupné samostatnosti při oblékání, obouvání a dalších činnostech souvisejících s pobytem venku.

Stravování

Stravování je organizováno s ohledem na potřeby dětí a provozní možnosti školy. Dopolodní svačina probíhá průběžně a při obědě se obě třídy postupně vystřídají.

Děti jsou vedeny k postupné samostatnosti při stolování a podle svých schopností se podílejí na přípravě a úklidu svého místa. Při jídle si osvojují správné používání příboru a základní pravidla stolování.

Odpočinek a spánek

Po obědě je dětem poskytován prostor pro odpočinek a relaxaci. Děti, které potřebují spánek, mají možnost odpočívat na lehátku. Odpočinek je doprovázen klidovou činností, například četbou, vyprávěním, poslechem pohádky, relaxační hudbou nebo jinou vhodnou formou zklidnění.

Děti nejsou ke spánku nuceny. Dětem, které neusnou nebo spánek nepotřebují, jsou po přiměřené době odpočinku nabízeny klidové hry, individuální nebo jiné tiché činnosti s ohledem na potřeby ostatních dětí. Délka odpočinku je přizpůsobována individuálním potřebám dětí.

Odpolední činnosti

Odpolední program navazuje na dopolední činnosti a přizpůsobuje se aktuální situaci, zájmům a potřebám dětí. Probíhají spontánní hry, individuální a skupinové činnosti, zájmové aktivity a další vzdělávací nabídka.

Za příznivého počasí se odpolední činnosti a spontánní hry přesouvají na školní hřiště nebo do dalších venkovních prostor. Děti mají možnost volit si činnosti podle svého zájmu a aktuálního naladění.

3.5 Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy vychází z jasně stanovených kompetencí a pracovních povinností jednotlivých zaměstnanců. **Vedení školy podporuje týmovou spolupráci, vzájemnou komunikaci a sdílení zkušeností** a vytváří podmínky pro společné plánování, konzultace, reflexi a řešení aktuálních situací.

Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání koordinuje pedagogickou práci mateřské školy, podporuje spolupráci pedagogického týmu a podílí se na plánování, vyhodnocování a zkvalitňování vzdělávacího procesu. Společně s ředitelem školy vytváří podmínky pro profesní rozvoj pedagogických pracovníků a další vzdělávání.

Důležitou součástí řízení jsou pedagogické porady a průběžná komunikace mezi vedením školy, pedagogickými i nepedagogickými pracovníky. Podněty a připomínky zaměstnanců jsou podle možností školy zohledňovány při plánování a dalším rozvoji mateřské školy.

Mateřská škola spolupracuje se základní školou, zřizovatelem, zákonnými zástupci dětí a dalšími partnery. Informace o činnosti školy a aktuálním dění jsou rodičům a veřejnosti poskytovány prostřednictvím webových stránek školy, komunikační platformy Twigsee, informačních materiálů a dalších vhodných forem komunikace.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

O vzdělávání a celkový rozvoj dětí pečuje tým čtyř kvalifikovaných učitelek mateřské školy. Pedagogický tým spolupracuje při plánování, realizaci a vyhodnocování vzdělávání, sdílí zkušenosti a vzájemně se podporuje v profesním rozvoji. Důležitou součástí práce je pravidelná reflexe pedagogické praxe a společné hledání cest k dalšímu zkvalitňování vzdělávání.

Učitelky vystupují v roli průvodců dětí ve vzdělávání. Respektují individualitu každého dítěte, jeho potřeby, možnosti, tempo, zájmy a zkušenosti. Vytvářejí bezpečné a podnětné prostředí, ve kterém mají děti prostor pro vlastní iniciativu, rozhodování, vyjádření názoru, spolupráci, experimentování a samostatné řešení situací. Dětem poskytují dostatek času k dokončení činností a podporují jejich postupnou samostatnost.

Při své práci učitelky využívají pedagogickou diagnostiku a průběžné pozorování dětí. Sledují jejich individuální pokroky, potřeby, zájmy a způsoby učení a získané poznatky využívají při plánování a individualizaci vzdělávací nabídky. Součástí vzdělávání je také průběžná zpětná vazba, podpora sebehodnocení a podle možností i vrstevnického hodnocení dětí.

Učitelky odpovídají za plánování a realizaci vzdělávání na úrovni třídy. Při plánování vycházejí ze ŠVP PV, pedagogické diagnostiky, aktuálních potřeb a zájmů dětí a z konkrétní situace ve třídě. Vzdělávací nabídku podle potřeby průběžně upravují a přizpůsobují tak, aby odpovídala různorodosti dětí a podporovala jejich aktivní zapojení do vzdělávání.

V případě, že je dítěti přiznáno podpůrné opatření spočívající ve využití asistenta pedagoga, spolupracují učitelky s asistentem pedagoga. Asistent pedagoga je součástí pedagogického týmu a svou činnost koordinuje s učitelkami s ohledem na potřeby konkrétních dětí i celé skupiny. Podílí se na podpoře dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, jejich zapojení do společných činností a rozvoji jejich samostatnosti.

Pedagogičtí pracovníci se podle potřeb školy a svých profesních potřeb účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Získané poznatky a inspirace sdílejí v rámci pedagogického týmu a využívají je při své práci.

Mateřská škola podle potřeby spolupracuje s dalšími odborníky a poradenskými zařízeními, zejména s logopedem, pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickými centry. Spolupráce

směřuje především k podpoře individuálních vzdělávacích potřeb dětí, jejich rozvoji a včasnému zachycení případných obtíží.

Součástí týmu jsou také dvě provozní zaměstnankyně, které zajišťují potřebné provozní podmínky a podílejí se na vytváření bezpečného, čistého a příjemného prostředí pro děti i zaměstnance. Na chodu mateřské školy spolupracují s pedagogickými pracovníky.

3.7 Spoluúčast rodičů

Pedagogové usilují o otevřenou a partnerskou spolupráci s rodiči a průběžně je informují o vzdělávání, pokrocích a vývoji jejich dítěte. Vztahy mezi pedagogy a rodiči jsou založeny na vzájemné důvěře, respektu a otevřené komunikaci.

Rodiče mají možnost obracet se na pedagogy s dotazy, podněty či potřebou konzultace týkající se jejich dítěte. Pedagogové při komunikaci s rodiči zachovávají diskrétnost a podle potřeby poskytují podporu při řešení vzniklých situací.

Mateřská škola podporuje zapojování rodičů do života školy a jejich účast na společných akcích a aktivitách pro děti a rodiny. Spolupráce s rodiči je založena na vzájemné komunikaci a respektování potřeb dítěte i rodiny.

Informace jsou rodičům předávány průběžně prostřednictvím běžné komunikace, třídních schůzek, individuálních konzultací a dalších forem komunikace využívaných školou. Informační schůzky pro rodiče nově přijatých dětí a třídní schůzky probíhají podle aktuálních potřeb školy a jednotlivých tříd. Individuální konzultace jsou rodičům nabízeny v průběhu školního roku.

3.8 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami poskytujeme podporu s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby, možnosti a aktuální situaci. Vzdělávání těchto dětí probíhá v běžném třídním kolektivu a je založeno na respektování jejich individuality, důstojnosti a práva na rovný přístup ke vzdělávání.

Při vzdělávání uplatňujeme princip individualizace a diferenciací. Pedagogové přizpůsobují vzdělávací nabídku, metody, formy práce, prostředí, tempo a organizaci činností konkrétním potřebám dítěte. Vycházejí především z pedagogického pozorování a diagnostiky a současně respektují doporučení školského poradenského zařízení a přiznaná podpůrná opatření.

Podpůrná opatření jsou poskytována v rozsahu a způsobem stanoveným platnými právními předpisy a doporučením školského poradenského zařízení. Podle individuálních potřeb dítěte může být upravena organizace vzdělávání, vzdělávací nabídka, podmínky prostředí, využívání vhodných pomůcek či dalších podpůrných prostředků. V případě potřeby může být součástí podpory také působení asistenta pedagoga.

Důležitou součástí podpory je vytváření bezpečného a přijímajícího prostředí, ve kterém má dítě možnost zažívat úspěch, rozvíjet svou samostatnost a aktivně se zapojovat do života třídy. Pedagogové podporují zapojení dítěte do společných činností a současně respektují jeho individuální tempo, možnosti a potřebu odpočinku či zklidnění.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami mateřská škola spolupracuje se zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními a podle potřeby také s dalšími odborníky. Společně hledáme vhodné postupy, které podporují rozvoj dítěte, jeho zapojení do kolektivu a jeho postupnou samostatnost.

Pokud dítě využívá specifický způsob komunikace, například alternativní nebo augmentativní komunikaci, je tento způsob respektován a podle jeho potřeb podporován také v prostředí mateřské školy. Pedagogové využívají vhodné komunikační prostředky a postupy s ohledem na individuální možnosti dítěte.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními vytváříme podmínky odpovídající jejich individuálním potřebám. Jedná se zejména o:

- individualizaci a diferenciaci vzdělávací nabídky,
- přizpůsobení metod, forem, organizace a tempa vzdělávání,
- využívání vhodných didaktických, kompenzačních a dalších pomůcek,
- úpravu prostředí podle potřeb dítěte,
- podporu samostatnosti, sebeobsluhy a sociálního začlenění,
- zajištění stanovených podpůrných opatření,
- spolupráci pedagogů s asistentem pedagoga, pokud je jeho působení součástí podpůrných opatření,
- spolupráci se zákonnými zástupci a školskými poradenskými zařízeními,
- průběžné sledování a vyhodnocování účinnosti poskytované podpory,
- respektování individuálního způsobu komunikace dítěte včetně využití alternativních a augmentativních komunikačních prostředků podle jeho potřeb.

Plánování a vyhodnocování podpory

Podpora dítěte vychází z průběžného pedagogického pozorování, pedagogické diagnostiky a z vyhodnocování jeho potřeb a pokroků. Pedagogové průběžně sledují, zda jsou nastavená opatření účinná, a podle potřeby upravují vzdělávací nabídku, organizaci činností a způsob podpory.

Pokud je pro dítě zpracována příslušná pedagogická dokumentace nebo individuální vzdělávací plán, pedagogové při vzdělávání vycházejí z jeho stanovených cílů a doporučení a průběžně vyhodnocují jejich naplňování. Na plánování a vyhodnocování podpory se podle potřeby podílejí také zákonní zástupci, asistent pedagoga a pracovníci školských poradenských zařízení.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání a mimořádných schopností dětí v různých oblastech. Pedagogové při pozorování a pedagogické diagnostice sledují také projevy nadání, výrazné zájmy a silné stránky jednotlivých dětí a poskytují jim odpovídající vzdělávací nabídku.

Nadaným dětem jsou podle jejich individuálních potřeb nabízena přiměřeně náročná zadání, rozšiřující a prohlubující činnosti, možnost samostatného objevování, experimentování, tvořivého řešení problémů a práce na úkolech různými způsoby. Děti mají možnost rozvíjet své zájmy také prostřednictvím různých vzdělávacích aktivit, pomůcek a materiálů.

Při vzdělávání vycházíme z toho, že nadání dítěte se může projevovat v různých oblastech a jeho projevy se mohou v průběhu vývoje měnit. Podporujeme proto nejen rozvoj silných stránek dítěte, ale také jeho celkový rozvoj, sociální dovednosti, spolupráci s ostatními a schopnost pracovat s chybou a přijímat přiměřené výzvy.

V případě potřeby a na základě zjištěných vzdělávacích potřeb spolupracujeme se zákonnými zástupci a školskými poradenskými zařízeními a respektujeme jejich doporučení.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola v současné době nepřijímá děti mladší tří let. V případě změny podmínek a možnosti přijímání dětí této věkové skupiny budou podmínky jejich vzdělávání upraveny s ohledem na jejich specifické vývojové, vzdělávací a individuální potřeby.

3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka podporu při osvojování českého jazyka a jejich zapojování do vzdělávání a života třídy. Pedagogové vytvářejí podnětné komunikační prostředí, využívají názorné pomůcky, přirozené situace, opakování, nápodobu, obrázky, gesta a další vhodné podpůrné prostředky.

Podpora je přizpůsobována individuálním potřebám a úrovni znalosti českého jazyka konkrétního dítěte. Dětem poskytujeme dostatek času k porozumění, vyjádření a postupnému zapojování do komunikace s dětmi i dospělými. Současně podporujeme jejich přijetí kolektivem a respekt k jejich odlišnému jazykovému a kulturnímu prostředí.

V případě potřeby mateřská škola zajišťuje jazykovou přípravu v souladu s platnými právními předpisy a využívá dostupné metodické a podpůrné materiály. Při nastavování podpory spolupracuje se zákonnými zástupci a podle potřeby s dalšími odborníky.

3.12 Přijímací řízení

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání probíhá v souladu s platnými právními předpisy a podle kritérií stanovených ředitelem školy. Kritéria, termín a podmínky přijímacího řízení jsou zveřejňovány způsobem stanoveným právními předpisy. V případě volné kapacity je možné přijímat děti také v průběhu školního roku.

4 Organizace vzdělávání

Vzdělávání probíhá ve dvou věkově heterogenních třídách, každá s kapacitou 24 dětí, s celkovou kapacitou mateřské školy 48 dětí. Děti jsou do tříd zařazovány s ohledem na jejich věk, individuální potřeby a aktuální organizační možnosti mateřské školy.

Dolní třída je určena především dětem ve věku 3–5 let. Vzdělávání je zaměřeno zejména na podporu adaptace na prostředí mateřské školy, rozvoj samostatnosti, sebeobsluhy, komunikace a sociálních vztahů. Přítomnost starších dětí přirozeně podporuje sociální učení, nápodobu a vzájemnou pomoc.

Horní třída je určena především starším dětem před zahájením povinné školní docházky, včetně dětí s odkladem povinné školní docházky. Vzdělávání podporuje všestranný rozvoj dětí a jejich postupnou připravenost na další vzdělávání. Důraz je kladen na rozvoj samostatnosti, komunikace, spolupráce, řešení problémů, matematických a předčtenářských dovedností, pohybových schopností a dalších dovedností potřebných pro úspěšný přechod do základního vzdělávání. Třída přirozeně spolupracuje se základní školou.

V obou třídách je vzdělávání přizpůsobováno individuálním potřebám, možnostem, schopnostem, zájmům a tempu jednotlivých dětí. V případě dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vytvářeny podmínky odpovídající jejich individuálním potřebám a přiznaným podpůrným opatřením.

Vzdělávání je organizováno flexibilně. Činnosti se přizpůsobují aktuální situaci, potřebám a zájmům dětí a možnostem školy. Vedle společných činností mají děti dostatek prostoru pro spontánní hru, individuální činnosti, činnosti v menších skupinách i možnost vlastní volby.

Při plánování vzdělávání pedagogové vycházejí z pozorování dětí, pedagogické diagnostiky, jejich dosavadních zkušeností a aktuálních vzdělávacích potřeb. Vzdělávací nabídka proto není chápána jako pevně daný soubor činností, ale jako prostor pro reagování na děti a situace, které během dne přirozeně vznikají.

Pokud je v mateřské škole realizováno individuální vzdělávání podle platných právních předpisů, probíhá ověření úrovně osvojování očekávaných výsledků učení způsobem stanoveným školou a v souladu s platnou legislativou.

4. 1. Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání je založeno na aktivním zapojení dítěte, jeho přirozené potřebě objevovat, zkoumat, experimentovat, komunikovat, tvořit a učit se prostřednictvím vlastních zkušeností. Pedagogové

vytvářejí podnětné prostředí a vzdělávací nabídku, která umožňuje dětem aktivně se podílet na vlastním učení a podle svých možností ovlivňovat, jakým způsobem budou činnost realizovat.

Využíváme zejména prožitkové, situační a kooperativní učení, učení hrou, spontánní sociální učení, experimentování, pozorování, objevování, řešení problémů, praktické činnosti, práci s chybou, rozhovor, diskusi, dramatizaci a další aktivizující metody.

Vzdělávání probíhá různými formami – při spontánní hře, individuálně, ve dvojicích, v menších skupinách i společně. Frontální formy využíváme pouze v situacích, kdy jsou pro daný záměr smysluplné, a dbáme na to, aby děti nebyly převážně v roli pasivních příjemců informací.

Vzdělávací nabídka vychází z aktuálních potřeb, zájmů a zkušeností dětí a umožňuje různou míru obtížnosti. Pedagogové podporují děti v samostatném rozhodování, hledání vlastních postupů a řešení, ve vzájemné spolupráci a komunikaci. Respektují individuální tempo dítěte a poskytují mu dostatek času k dokončení činnosti.

Významnou součástí vzdělávání je učení v přirozených a každodenních situacích, které vznikají ve třídě, při pobytu venku, při společných činnostech i v kontaktu s okolním světem. Pedagogové tyto situace využívají jako příležitosti k učení a rozvoji dítěte.

Při vzdělávání přirozeně podporujeme rozvoj čtenářské, matematické, digitální, přírodovědné a dalších gramotností a využíváme vzdělávací strategie podporující rozvoj klíčových kompetencí a očekávaných výsledků učení.

Důležitou součástí vzdělávání je průběžné formativní hodnocení. Pedagogové poskytují dětem srozumitelnou zpětnou vazbu, podporují jejich sebehodnocení a podle možností také vrstevnické hodnocení. Děti vedeme k tomu, aby dokázaly vyjádřit, co se jim podařilo, co se jim dařilo obtížně a co by chtěly dále zkoušet nebo rozvíjet.

4. 2. Pedagogická diagnostika a portfolio dítěte

Pedagogové průběžně sledují a vyhodnocují individuální rozvoj, vzdělávací pokroky, potřeby, zájmy a silné stránky jednotlivých dětí. Pedagogická diagnostika není zaměřena pouze na hodnocení dosažené úrovně, ale především na hledání možností dalšího rozvoje dítěte. Získané informace pedagogové využívají při plánování a individualizaci vzdělávací nabídky.

Součástí pedagogické diagnostiky je také diagnostické portfolio dítěte, které zachycuje jeho vývoj, pokroky, zkušenosti, zájmy a vzdělávací cestu. Portfolio má část určenou dítěti a jeho zákonným zástupcům a pedagogickou část, která slouží pedagogům pro potřeby pedagogické diagnostiky a plánování další podpory dítěte.

Do části portfolio určené dítěti jsou podle svých možností zapojovány také děti. Mohou si samy zakládat své práce, fotografie a další materiály, které dokumentují jejich zkušenosti, zájmy a především pokroky. Portfolio je využíváno při rozhovorech s dítětem, jeho sebereflexi a při komunikaci se zákonnými zástupci.

Pedagogická část portfolia obsahuje zejména diagnostické záznamy, výsledky diagnostických nástrojů (např. iSophi), odborná doporučení a další dokumenty vztahující se k individuálním potřebám dítěte. Je určena pro pedagogickou práci a plánování další podpory dítěte.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Cílem tohoto školního vzdělávacího programu je podporovat všestranný rozvoj osobnosti dítěte, jeho samostatnost, tvořivost, zdravé sebevědomí, schopnost komunikovat, spolupracovat a učit se prostřednictvím vlastních zkušeností. Respektujícím způsobem přistupujeme k individualitě každého dítěte, jeho potřebám, možnostem, zájmům a individuálnímu tempu učení.

Vzdělávání v mateřské škole probíhá přirozeně v průběhu celého dne a ve všech činnostech, kterých se děti účastní. Vycházíme z aktivního a prožitkového učení, využíváme hru, přímé pozorování, experimentování, objevování, praktické činnosti a učení v přirozených situacích. Dbáme na vyvážený poměr spontánních a pedagogicky záměrných činností a vytváříme prostor pro individuální i společné aktivity dětí. Podporujeme zapojení všech smyslů, vlastní iniciativu dětí, jejich zvědavost a radost z poznávání.

Důležitou součástí vzdělávání je vytváření bezpečného, podnětného a respektujícího prostředí, ve kterém se každé dítě cítí přijímané a má možnost zažívat úspěch. Při plánování a realizaci vzdělávání zohledňujeme individuální vzdělávací potřeby dětí a podle potřeby přizpůsobujeme vzdělávací nabídku jejich možnostem a aktuální situaci. Dětem poskytujeme potřebnou podporu a vytváříme podmínky pro jejich postupné osamostatňování a rozvoj jejich silných stránek.

Součástí života mateřské školy jsou také kulturní, sportovní, environmentální a další aktivity, které přirozeně rozšiřují vzdělávací nabídku a umožňují dětem získávat zkušenosti mimo běžné prostředí mateřské školy. Podle aktuálních možností a zájmu dětí a zákonných zástupců organizujeme například plavecký a lyžařský kurz, návštěvy solné jeskyně, saunování, návštěvy dopravního hřiště, výlety, divadelní a filmová představení a další tematické akce.

Spolupráce se zákonnými zástupci je založena na vzájemné komunikaci, důvěře a respektu. Pedagogové průběžně poskytují zákonným zástupcům informace o vzdělávání a rozvoji jejich dítěte a vytvářejí prostor pro společné konzultace. Rodiče mají možnost zapojovat se do života mateřské školy a účastnit se společných akcí a aktivit.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu vychází z **Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV)** a je přizpůsoben podmínkám, možnostem a zaměření mateřské školy. Je koncipován jako **propojený a flexibilní celek**, který umožňuje pedagogům reagovat na aktuální potřeby, zájmy a zkušenosti dětí.

Vzdělávání směřuje k rozvoji dítěte v jeho celistvosti. Jednotlivé vzdělávací oblasti se vzájemně prolínají a nejsou realizovány odděleně. Při plánování vzdělávací nabídky pedagogové propojují různé oblasti rozvoje podle konkrétního tématu, situace a vzdělávacích potřeb dětí.

6.1. Plánování vzdělávání

Plánování vzdělávání je otevřené a flexibilní. Pedagogové při plánování vycházejí z integrovaných bloků, zároveň však zohledňují konkrétní děti, jejich zkušenosti, zájmy, potřeby, možnosti a aktuální situaci ve třídě. Na základě pedagogického pozorování a diagnostických poznatků průběžně upravují vzdělávací nabídku a reagují na to, co děti aktuálně prožívají, objevují a potřebují.

Konkrétní témata a vzdělávací nabídka nejsou předem pevně časově stanoveny. Jejich délka a podoba se mohou měnit podle zájmu dětí, aktuální situace ve třídě a smysluplnosti vzdělávací nabídky.

Při třídním plánování pedagogové vycházejí zejména ze znalosti jednotlivých dětí, jejich dosavadních zkušeností, vzdělávacích potřeb a diagnostických poznatků. Zohledňují jejich individuální možnosti, tempo, zájmy a potřebu podpory či dalšího rozvoje.

6.2. Uspořádání vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah je uspořádán **do čtyř vzdělávacích oblastí:**

- **Dítě a jeho tělo**
- **Dítě a jeho psychika**
- **Dítě, ten druhý a společnost**
- **Dítě a svět**

Jednotlivé oblasti se v průběhu vzdělávání přirozeně propojují. Vzdělávací nabídka není chápána jako soubor izolovaných činností, ale jako soustava příležitostí, situací a zkušeností, prostřednictvím kterých děti rozvíjejí své znalosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty.

Dítě a jeho tělo

Vzdělávací nabídka podporuje rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, tělesné zdatnosti, koordinace, obratnosti a zdravých životních návyků. Děti jsou vedeny k postupnému rozvoji samostatnosti, sebeobsluhy a péče o vlastní zdraví a bezpečí. Důraz je kladen na přirozený pohyb, praktické činnosti, pobyt venku a získávání zkušeností prostřednictvím vlastního těla a smyslů.

Dítě a jeho psychika

Vzdělávání podporuje duševní pohodu dítěte, rozvoj řeči a komunikace, poznávacích schopností, myšlení, paměti, pozornosti, představitivosti a tvořivosti. Děti dostávají prostor pro vlastní vyjádření,

rozhodování, objevování a hledání řešení. Pedagogové podporují jejich sebevědomí, samostatnost, vnitřní motivaci a pozitivní vztah k učení a poznávání.

Dítě, ten druhý a společnost

Vzdělávání podporuje rozvoj vztahů mezi dětmi i mezi dětmi a dospělými. Děti se učí komunikovat, naslouchat druhým, spolupracovat, respektovat odlišnosti, řešit běžné konflikty a podílet se na společném vytváření pravidel soužití. Prostřednictvím společných činností, hry, kulturních a společenských aktivit získávají zkušenosti s mezilidskými vztahy, kulturou, tradicemi a životem ve společnosti.

Dítě a svět

Vzdělávání vede děti k poznávání okolního světa, přírody, lidí, kultury a prostředí, ve kterém žijí. Děti získávají zkušenosti prostřednictvím přímého pozorování, objevování, experimentování a praktických činností. Podporujeme jejich citlivý vztah k přírodě, vnímání její rozmanitosti a vytváření základů odpovědného chování vůči životnímu prostředí.

6.3. Klíčové kompetence a základní gramotnosti

Vzdělávání směřuje k postupnému rozvoji **klíčových kompetencí**, které se prolínají celým vzdělávacím procesem a nejsou rozvíjeny izolovaně. Pedagogové vytvářejí dětem příležitosti k jejich přirozenému uplatňování prostřednictvím hry, komunikace, spolupráce, řešení problémů, rozhodování, objevování a praktických činností.

Součástí vzdělávání je také podpora **základních gramotností**, zejména předpokladů pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti. Tyto dovednosti jsou rozvíjeny především přirozeně v každodenních situacích, prostřednictvím hry, komunikace, práce s knihou a textem, manipulace, třídění, porovnávání, orientace v prostoru, řešení problémových situací a praktických činností.

Pedagogové sledují, jak se jednotlivé kompetence, gramotnosti a další dovednosti u konkrétních dětí postupně rozvíjejí, a získané poznatky využívají při další práci.

6.4. Očekávané výsledky učení

Očekávané výsledky učení představují směr, ke kterému vzdělávání dítěte postupně směřuje. Nejsou chápány jako seznam úkolů, které musí každé dítě ve stejném věku splnit, ale jako podklad pro plánování, individualizaci a vyhodnocování vzdělávání.

Pedagogové při práci zohledňují **individuální vývoj a možnosti každého dítěte** a sledují jeho pokrok v čase. Při plánování vzdělávací nabídky vycházejí z toho, co dítě již zvládá, co právě potřebuje a k čemu je vhodné je dále podněcovat.

Součástí tohoto procesu je **pedagogická diagnostika a portfolio dítěte**, které slouží jako podklad pro poznávání dítěte, sledování jeho pokroků, plánování další vzdělávací podpory a společnou reflexi vzdělávacího procesu.

6.5. Integrované bloky

Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu je uspořádán do pěti široce pojatých integrovaných bloků. Jednotlivé bloky se vzájemně prolínají a doplňují a nejsou řazeny do pevné časové posloupnosti. Slouží jako otevřený rámec pro plánování vzdělávací nabídky a umožňují pedagogům pružně reagovat na aktuální potřeby, zájmy, zkušenosti a možnosti dětí i na konkrétní situace, které v průběhu vzdělávání přirozeně vznikají.

Při třídním plánování může učitelka vycházet z jednoho integrovaného bloku, jeho části nebo přirozeně propojovat více integrovaných bloků. K jednotlivým blokům se lze v průběhu roku opakovaně vracet. Konkrétní témata a vzdělávací nabídka nejsou předem časově určeny a jsou voleny s ohledem na aktuální situaci ve třídě, zájmy a potřeby dětí a jejich dosavadní zkušenosti.

U jednotlivých integrovaných bloků jsou uvedeny příklady možných témat a vybrané očekávané výsledky učení (OVU), které se k obsahu bloku přirozeně vztahují. Uvedené OVU představují otevřený rámec pro plánování a jejich výčet není určen k jednorázovému naplnění v rámci konkrétního tématu. Jednotlivé OVU mohou být vzhledem k integrovanému charakteru vzdělávání přirozeně rozvíjeny v různých integrovaných blocích.

Při plánování konkrétního tématu pedagogové volí podle jeho charakteru vhodné integrované bloky, vzdělávací záměry a očekávané výsledky učení. Následně připravují vzdělávací nabídku s ohledem na konkrétní děti a aktuální podmínky ve třídě. V průběhu realizace vzdělávání nabídku podle potřeby upravují a následně reflektují její průběh a přínos pro děti.

6.2.1 Já a moje prožívání

Blok je zaměřen na dítě jako jedinečnou osobnost, jeho tělesné a psychické potřeby, prožívání, zdraví, samostatnost a postupné získávání jistoty a důvěry ve vlastní schopnosti. Podporuje poznávání vlastního těla, vnímání a vyjadřování emocí, zvládání běžných i nových situací a vytváření zdravých životních návyků. Důležitou součástí je také rozvoj pohybových a sebeobslužných dovedností, péče o vlastní zdraví a bezpečí.

Možná témata:

To jsem já, Moje tělo, Moje smysly, Co potřebuji, Jak se cítím, Moje emoce, Když se mi něco nedaří, Umím se postarat sám o sebe, Zdraví a nemoc, Co prospívá mému zdraví, Bezpečně každý den, Pohyb nás baví.

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho tělo

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- Zachovává správné držení těla.
- Rozlišuje pomoci všech smyslů.
- Naplňuje své biologické potřeby.
- Zvládá základní pohybové dovednosti.
- Vyhledává příležitosti k pohybu.
- Zvládá sebeobsluhu.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
- Překonává fyzické překážky.
- Má osvojené základní hygienické návyky.
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Dítě a jeho psychika

- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- Vyrovná se s neúspěchem.

Dítě, ten druhý a společnost

- Přijímá různé sociální role.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Poradí si v nové situaci.

Dítě a svět

- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

6.2.2 Já a lidé kolem mě

Blok se zaměřuje na dítě jako součást skupiny, rodiny a širšího společenství. Podporuje vytváření vztahů, vzájemnou komunikaci, spolupráci, respekt k druhým, schopnost domluvit se a řešit běžné sociální situace. Děti se učí vnímat rozmanitost lidí, přijímat různé role, spolupodílet se na společném dění a respektovat pravidla vzájemného soužití. Součástí je také rozvoj komunikačních dovedností a bezpečného chování v kontaktu s druhými.

Možná témata:

Začínáme spolu, Moje rodina, Moji kamarádi, Jsme každý jiný, Třídní pravidla, Pomáháme si, Umíme se domluvit, Když vznikne spor, Lidé kolem nás, Naše školka, Naše obec, Povolání, Svátky a setkávání.

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho tělo

- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.

Dítě a jeho psychika

- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Formuluje instrukce a předá je ostatním.

Dítě, ten druhý a společnost

- Začlení se do skupiny.
- Přijímá různé sociální role.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.
- Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

Dítě a svět

- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.

6.2.3 Já a svět kolem mě

Blok podporuje přirozenou dětskou zvědavost a vztah k prostředí, ve kterém dítě žije. Děti prostřednictvím přímého pozorování, vycházek, praktických činností a objevování poznávají živou i neživou přírodu, proměny okolního prostředí, místní krajinu, obec a svět lidí. Vytvářejí si vztah k přírodě a učí se pečovat o své okolí, rostliny a živočichy, chovat se šetrně a vnímat význam ochrany životního prostředí.

Možná témata:

Roční období, Co se děje v přírodě, Život zvířat a rostlin, Les, Voda, Počasí, Naše krajina, Naše obec, Cesta kolem světa, Život kolem nás, Co nám dává příroda, Pečujeme o přírodu, Odpad a recyklace, Doprava a bezpečná cesta.

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho tělo

- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.

Dítě a jeho psychika

- Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- Rozpoznává, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.

Dítě, ten druhý a společnost

- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.

Dítě a svět

- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.

- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.
- Respektuje různé formy života.
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.
- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

6.2.4 Já objevuji a přemýšlím

Blok vytváří prostor pro aktivní poznávání, objevování a učení prostřednictvím hry, experimentování, manipulace, pozorování, řešení problémových situací a praktických činností. Děti porovnávají, třídí, uspořádávají, hledají souvislosti, ověřují svá řešení a postupně rozvíjejí matematické představy, prostorovou orientaci, konstrukční myšlení a schopnost pracovat podle různých podmínek a instrukcí.

Možná témata:

Co objevuji, Malí badatelé, Pokusy a experimenty, Hledáme řešení, Co kam patří, Čísla kolem nás, Tvary a velikosti, Stavíme a konstruuujeme, Cesta a orientace, Co se stane, když..., Hrajeme si s vodou a materiály, Objevujeme svět.

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho tělo

- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.

Dítě a jeho psychika

- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.

- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
- Ověří správnost řešení.
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
- Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.

Dítě, ten druhý a společnost

- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Přijímá různé sociální role.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Poradí si v nové situaci.

Dítě a svět

- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.

6.2.5 Já se vyjadřuji a tvořím

Blok vytváří prostor pro rozvoj řeči, komunikace, čtenářské pregramotnosti, hudebního, výtvarného a dramatického vyjádření, tvořivosti a fantazie. Děti prostřednictvím různých uměleckých a komunikačních činností vyjadřují své představy, pocity a prožitky, pracují s knihami a příběhy, naslouchají, vyprávějí, dramatizují, zpívají, rytmezují a tvoří z různých materiálů. Učí se sdílet své prožitky a respektovat projevy a tvorbu druhých.

Možná témata:

Barvy kolem nás, Tvoříme z přírody, Hudba a rytmus, Pohádky a příběhy, Hrajeme divadlo, Svátky a tradice, Naše přání a sny, Svět fantazie, Objevujeme umění, Knihy kolem nás, Co nám vypráví příběh, Slova a zvuky.

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho tělo

- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- Zvládá základy grafomotoriky.
- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.

Dítě a jeho psychika

- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
- Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- Rozpoznává rým, rytmitizuje.
- Vypráví jednoduchý děj.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Formuluje instrukce a předává je ostatním.
- Rozlišuje český jazyk od jiných jazyků.
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.

Dítě, ten druhý a společnost

- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.
- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.

- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

Dítě a svět

- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

7 Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Evaluační je nedílnou součástí vzdělávací práce mateřské školy a probíhá průběžně na úrovni školy, tříd i jednotlivých dětí. Jejím cílem je získávat informace o průběhu a výsledcích vzdělávání, o potřebách a pokrocích dětí a o kvalitě pedagogické práce. Získané informace slouží jako podklad pro další plánování a zkvalitňování vzdělávání.

Evaluační probíhá zejména prostřednictvím **pozorování dětí, pedagogické diagnostiky, průběžného hodnocení vzdělávací nabídky, týdenní reflexe pedagogů, práce s portfoliem dítěte, hospitační a kontrolní činnosti, vzájemné spolupráce pedagogů a celoročního hodnocení pedagogické práce.**

7. 1. Průběžná evaluační práce

Učitelky **průběžně písemně reflektují vzdělávací práci**, zpravidla v týdenním intervalu. Reflexe může být podle charakteru a délky vzdělávacího tématu průběžně doplňována a na jeho závěr uzavřena celkovým zhodnocením.

Zaměřují se zejména na:

- **děti** – jejich zapojení, zájem, potřeby, reakce, pokroky a případné obtíže,
- **vzdělávací nabídku a téma** – co se osvědčilo, co děti zaujalo, co bylo potřeba upravit a na co je vhodné dále navázat,
- **pedagogickou práci** – vhodnost metod a forem práce, organizaci, komunikaci s dětmi a vlastní pedagogické působení.

Záznamy z průběžné evaluační slouží jako **podklad pro další plánování, úpravu vzdělávací nabídky a případné zohlednění individuálních potřeb dětí.**

7. 2. Pedagogická diagnostika a diagnostické portfolio

Pedagogická diagnostika probíhá průběžně a systematicky prostřednictvím pozorování dítěte, sledování jeho pokroků, analýzy jeho činností a využívání dalších diagnostických nástrojů. Zaměřuje se především na **individuální rozvoj dítěte, jeho potřeby, možnosti a pokrok**, nikoliv na porovnávání dětí mezi sebou.

Součástí pedagogické diagnostiky je **diagnostické portfolio dítěte**, které má dvě vzájemně propojené části:

Dětem přístupná část portfolio slouží k zachycení jejich učení, zájmů, zkušeností a pokroků. Děti se na jeho tvorbě aktivně podílejí – mohou si samy vybírat a zakládat své výtvary, pracovní listy, fotografie, záznamy či jiné materiály, které pro ně mají význam. Portfolio je využíváno také při rozhovorech a společném hodnocení dítěte a může být zpřístupněno zákonným zástupcům.

Pedagogická část portfolio je určena pro pedagogickou práci a je vedena v souladu s pravidly ochrany osobních údajů a přístupu k pedagogické dokumentaci. Obsahuje zejména diagnostické záznamy, výsledky diagnostických nástrojů včetně iSophi, záznamy o pokrocích a potřebách dítěte a případně další odborné nebo podpůrné dokumenty.

Informace z pedagogické diagnostiky a portfolio jsou využívány při plánování vzdělávací nabídky, poskytování individuální podpory a komunikaci se zákonnými zástupci.

7. 3. Diagnostika s využitím nástroje iSophi

Pro podporu pedagogické diagnostiky využíváme elektronický diagnostický nástroj iSophi. Výsledky jsou využívány **jako jeden z podkladů** pro sledování individuálního rozvoje dítěte, plánování další pedagogické podpory a vyhodnocování jeho pokroků.

7. 4. Celoroční evaluace

Na konci školního roku provádějí učitelky celkové hodnocení své pedagogické práce. Zaměřují se na průběh a kvalitu vzdělávání, naplňování záměrů, práci s individuálními potřebami dětí, vhodnost metod a forem práce, spolupráci s rodiči a kolegy a na oblasti, které je vhodné v dalším období rozvíjet.

Výsledky evaluace slouží jako podklad pro další plánování a zkvalitňování vzdělávací práce.

7.5. Oblasti hodnocení, metody a odpovědnost

Oblast hodnocení	Cíle a kritéria	Metody a techniky	Časový plán	Zodpovídá
Podmínky vzdělávání	Vhodnost a kvalita materiálních, hygienických, bezpečnostních, personálních a organizačních podmínek pro vzdělávání	Kontrola podmínek, inventarizace, revize, zpětná vazba pedagogů, pedagogické a operativní porady	Průběžně, dle potřeby	Ředitel, zástupce ředitele, učitelky, školnice
Obsah a plánování	Naplňování ŠVP, smysluplnost a návaznost	Analýza třídního plánování a týdenních	Průběžně, celkové	Zástupce ředitele,

Oblast hodnocení	Cíle a kritéria	Metody a techniky	Časový plán	Zodpovídá
vzdělávání	vzdělávací nabídky, její přizpůsobování potřebám a možnostem dětí	evaluací, pedagogické porady, kontrolní činnost	vyhodnocení minimálně 1× ročně	učitelky, ředitel
Průběh vzdělávání	Kvalita pedagogické práce, vhodnost metod a forem práce, organizace vzdělávání, aktivní zapojení dětí a respektování jejich individuálních potřeb	Pozorování, hospitace, kontrolní činnost, vzájemná zpětná vazba, konzultace a pedagogické porady	Průběžně, dle plánu	Učitelky, zástupce ředitele, ředitel
Výsledky a pokroky dětí	Individuální pokrok dítěte, jeho potřeby, možnosti a vzdělávací výsledky	Pedagogické pozorování, diagnostické záznamy, iSophi, diagnostické portfolio, analýza činností a výtvorů dětí	Průběžně, dle potřeb dítěte	Učitelky
Týdenní evaluace	Vyhodnocení práce směrem k dětem, vzdělávací nabídce a tématu a vlastní pedagogické práci	Písemná týdenní evaluace, reflexe pedagogů	Zpravidla každý týden	Učitelky
Spolupráce s rodiči	Kvalita komunikace, informovanost rodičů, spolupráce při podpoře rozvoje dítěte a poskytování zpětné vazby	Konzultace, třídní schůzky, společné akce, diagnostické portfolio, Twigsee, zpětná vazba	Průběžně	Učitelky, zástupce ředitele
Pedagogická sebereflexe a profesní rozvoj	Reflexe vlastního pedagogického působení, identifikace silných stránek a oblastí dalšího rozvoje	Sebereflexe, hospitace, vzájemná zpětná vazba, pedagogické porady, plánování DVPP	Průběžně, celkové hodnocení 1× ročně	Učitelky, zástupce ředitele
Úroveň školy	Kvalita vzdělávání, naplňování ŠVP, plnění stanovených cílů a priorit školy a podněty pro další rozvoj	Analýza pedagogické dokumentace, evaluace a diagnostiky, hospitační a kontrolní činnost, pedagogické porady, zpětná vazba	Průběžně, celkové vyhodnocení minimálně 1× ročně	Ředitel, zástupce ředitele, pedagogický tým

8 Zásady pro úpravy a změny ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV) je živým dokumentem, který je podle potřeby průběžně vyhodnocován a aktualizován. Ke změnám může docházet zejména na základě evaluace a autoevaluace školy, zkušeností z realizace vzdělávání, potřeb dětí a školy, změn Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV) nebo změn právních předpisů.

Podněty k úpravám ŠVP vycházejí zejména z průběžného hodnocení vzdělávací práce, pedagogických porad, pedagogické diagnostiky, zpětné vazby pedagogů a dalších skutečností, které mají vliv na kvalitu a organizaci vzdělávání.

Dílčí úpravy ŠVP mohou být prováděny průběžně, případně formou dodatku. Rozsáhlejší změny, které významně zasahují do struktury nebo obsahu ŠVP, jsou zpracovány do aktualizované verze celého dokumentu.

Aktualizace ŠVP se zpravidla provádí k začátku nového školního roku, pokud charakter změny nebo právní předpis nestanoví jinak.

Za zpracování, aktualizaci a vydání ŠVP **odpovídá** ředitel školy. **Aktualizovaná verze je před uvedením do platnosti projednána v pedagogické radě.** Při každé změně je uvedeno datum účinnosti aktualizovaného dokumentu a změny jsou řádně evidovány. Nová nebo aktualizovaná verze ŠVP je opatřena příslušnými identifikačními údaji a číslem jednacím školy.